



ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 253

Prospectie met ingreep in de bodem aan de Koepoortstraat te Halen

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Immo HLN bvba

Elke Wesemael en Inge Van de Staey
Oktober 2015



ARON-RAPPORT 253

PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM AAN DE KOEPOORTSTRAAT TE HALEN

ONDERZOEK UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN IMMO HLN BVBA

Elke Wesemael en Inge Van de Staey

Tongeren
2015

Opgraving <input type="checkbox"/>		Prospectie <input checked="" type="checkbox"/>	
Vergunningsnummer:	2015/364		
Naam aanvrager:	Inge Van de Staey		
Naam site:	Halen, Koepoortstraat		

Colofon

ARON rapport 253 – Prospectie met ingreep in de bodem aan de Koepoortstraat te Halen. Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Immo HLN bvba

Opdrachtgever: Immo HLN bvba, Doelstraat 26, 3545 Halen

Projectleiding: Elke Wesemael

Uitvoering veldwerk: Elke Wesemael

Auteurs: Elke Wesemael en Inge Van de Staey

Bijdragen: /

Foto's en tekeningen: ARON bvba (tenzij anders vermeld)

Wettelijk depot: D/2015/12.651/36

*Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be
Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook.*

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau
Neremweg 110
3700 Tongeren
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel/fax: 012/225.250

Inhoudstafel

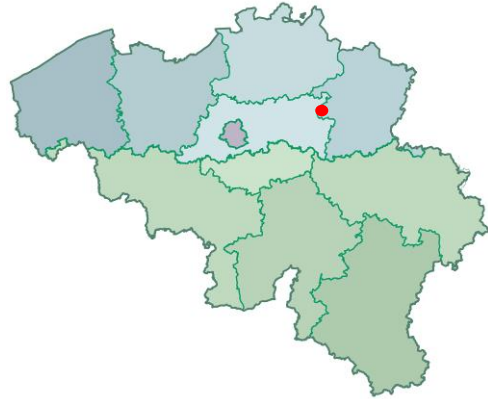
Inleiding	1
1. Doelstelling.....	1
2. Bureaustudie.....	2
2.1 Methodiek.....	2
2.2 Onderzoeksresultaten.....	2
2.2.1 Algemene situering van het onderzoeksgebied.....	2
2.2.1 Historische achtergrond.....	4
2.2.2.1 Korte historische schets van de stad Halen.....	4
2.2.2.2 Het onderzoeksterrein op iconografische bronnen.....	6
2.2.3 Eerder archeologisch onderzoek.....	8
3. Het archeologisch onderzoek.....	9
3.1 Verloop en methodiek.....	9
3.2 Bodemopbouw en gaafheid van het terrein.....	10
3.3 De archeologische sporen en vondsten.....	11
Conclusie en aanbevelingen.....	12

Bijlagen

- Bijlage 1: Administratieve gegevens
- Bijlage 2: Lijst met afkortingen
- Bijlage 3: Tijdstabel
- Bijlage 4: Fotolijst
- Bijlage 5: Profielen
- Bijlage 6: Vergunningen

Inleiding

Naar aanleiding van de geplande realisatie van een handelspand aan de Koepoortstraat te Halen, achtte *Onroerend Erfgoed* een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. Dit onderzoek werd ingegeven door de ligging van het bouwterrein binnen het historische stadscentrum van Halen. Het huidige onderzoek, waarvan het voorliggend rapport de resultaten behandelt, bestond uit een bureaustudie en een prospectie met ingreep in de bodem met als doel de archeologische potentie van het nieuw te ontwikkelen terrein te kunnen inschatten.



Afb. 1: Kaart van België met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Bron: NGI 2001).

De prospectie met ingreep in de bodem werd door *ARON bvba* in opdracht van *Immo HLN bvba* uitgevoerd op 10 september 2015. Tijdens dit onderzoek werd duidelijk dat het terrein door middel van een zandpakket werd opgehoogd, alsook droger werd gemaakt.

1. Doelstelling¹

Doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ*-behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen).

Dit archeologisch vooronderzoek is opgedeeld in twee delen: een bureaustudie en een prospectie met ingreep in de bodem.

Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

Tijdens de bureaustudie:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?
- Wat was de ligging, de bouwgeschiedenis, de aard en het voorkomen (uitzicht) van de oude stadswallen en grachten?
- Welke info is er te vinden over de ontwikkelingen op het terrein sinds de middeleeuwen?
- Hoe was de oude perceelsindeling?
- Welke info is er nog te vinden over de voormalige constructies op het terrein?
- In welke mate is het terrein reeds verstoord?
- In welke mate verstoren de geplande werken archeologisch erfgoed?
- Welke onderzoeksvragen moeten bijkomend bij de prospectie met ingreep in de bodem beantwoord worden?
- Wat is de te volgen strategie tijdens het prospectieonderzoek?

Tijdens de prospectie met ingreep in de bodem:

- Kunnen de resultaten van de bureaustudie fijngesteld worden? Welke elementen uit de historische documentatie wordt bevestigd/weerlegd door de prospectie?
- Wat was de invloed van de voormalige bebouwing/bestaande verhardingen op het archeologisch erfgoed?

¹ Conform de Bijzonder Voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Halen, Koepoortstraat

- Op welke diepte bevindt zich de natuurlijke bodem?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Bevinden de sporen zich in stratigrafisch verband?
- Hoeveel verschillende lagen/stratigrafie zijn er te onderscheiden in de verschillende proefputten? En hoe zijn die over de verschillende proefputten heen gelinkt?
- Bevatten deze lagen archeologische vondsten en uit welke periode dateren deze vondsten?
- Kunnen er afbakeningen gemaakt worden naar chronologie, ruimte (omvang, verspreiding, indeling site, ruimtelijke relaties) en functie (incl. de argumentatie)?
- Wat is de verwachte en vastgestelde bewaringstoestand van de sporen/ van de verschillende afbakeningen / van de vindplaats in zijn geheel?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud *in situ*)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

2. Bureaustudie

2.1. Methodiek

Om een zicht te bekomen op de reeds gekende archeologische waarnemingen binnen het onderzoeksgebied en zijn directe omgeving werd in eerste instantie de *Centrale Archeologische Inventaris* geraadpleegd.

De landschappelijke context van het plangebied werd eveneens cartografisch onderzocht. Dit om de archeologische waarnemingen beter te kunnen kaderen. Hiervoor werden de topografische kaart, verschillende orthofoto's en de bodemkaart geraadpleegd. Tevens werden verschillende historische kaarten bestudeerd. Ook werd contact opgenomen met *Dhr. Ton Moors* en *Dhr. Karel Verhelst*, voorzitter en secretaris van de Heemkundige Kring *Oppidum Halense*. Verder werd info aangevraagd bij *Dhr. Cyril Rubens*, gepassioneerd door de lokale geschiedenis van Halen.

De ligging van eventuele ondergrondse kabels en leidingen werd opgevraagd via KLIP. Op deze wijze kon een beeld bekomen worden van de gaafheid van het onderzoeksgebied. *Dhr. Wesley Vandenberk*, architect bij DBV-architecten bezorgde de benodigde informatie over het geplande nieuwbouwproject.

2.2 Onderzoeksresultaten

2.2.1 Algemene situering van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied, met een oppervlakte van ca. 2000 m², situeert zich in het noorden van het stadscentrum van Halen. Het terrein dat kadastraal gekend is als Halen: Afd. 1, sectie B, nrs. 773Y en 780 T, wordt ingesloten door de Koepoortstraat in het oosten en de Staatsbaan in het noorden. De oostelijke en zuidelijke grens van het plangebied wordt gevormd door een huizen en appartementen langs deze wegen (*Afb. 2*). De Rijnrodebeek stroomt ongeveer 130 m ten westen van het terrein en mondt uit in de Velp die 100 m

ten oosten en noorden van het plangebied stroomt. De Gete stroomt op ongeveer 330 m ten oosten van het onderzoeksgebied en vloeit ca. 1 km ten noorden van het onderzoeksterrein samen met de Herk in de Demer.



Afb. 2. Kleurenorthofoto met situering van het onderzoeksterrein, schaal 1:2500 (Bron: Bodemverkenner).

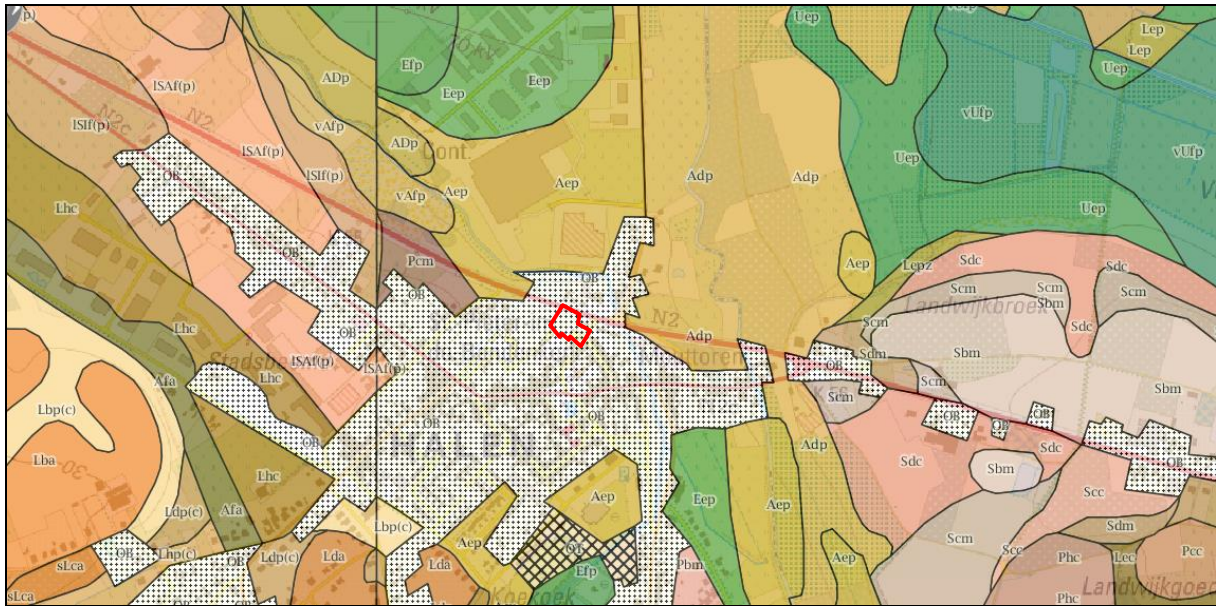
Verskillende landschappen bepalen het beeld rondom de stad: ten noorden situeert zich de vochtige en brede depressie van de Demervallei, ten oosten begint Vochtig-Haspengouw en ten zuidwesten domineren enkele NO-ZW gerichte tertiaire heuvelruggen (oa. Blokkenberg, Kluisberg, Muttonberg) het landschapsbeeld.²

Op het onderzoeksterrein bevinden zich volgens de quartaire kaart alluviale afzettingen. Het tertiaire substraat dat hieronder aanwezig is, behoort volgens de overzichtskaart tertiair geologie tot de *Formatie van Boom*. Deze bevat een zandhoudende blauwgrijze tot bruinzwarte klei die zandhoudend is en afgewisseld wordt met dunne lagen silt.

Op de bodemkaart (Afb. 3) wordt de ganse binnenstad van Halen door een OB-bodem, een door bebouwing geroerde bodem, aangeduid. Op basis van de bodemtypes in de omgeving van de stad kan evenwel een beeld gevormd worden van de oorspronkelijke natuurlijke ondergrond. Zo komen ten noorden en noordoosten van het onderzoeksterrein met de series Adp, Aep, Eep, Uep en vAfp natte leemgronden tot zware kleigronden voor, met in het geval van vAfp veenvorming op 75 cm diepte of minder. Deze alluviale gronden zijn soms overstroomd in de winter en goed vochthoudend in de zomer. Het betreft sterk gleyige gronden met reductiehorizont op leem (Aep), klei (Eep) of zware klei (Uep). Gleyverschijnselen beginnen tussen 30 en 50 cm en nemen naar onder toe. Tussen 80 en 125 cm overheerst een blauwachtige reductiekleur.

De omgeving ten zuiden en zuidwesten van de stad wordt bodemkundig door meerdere bodemtypes ingenomen. Het betreft matig droge tot matig natte lemig zandgronden met weinig duidelijke humus of/en ijzer B horizont (SAf), zandleemgronden met textuur B horizont (Lba, Lca), sterk gleyige zandleemgronden met sterk gevlekte textuur B-horizont (Lhc) en (matig gleyige) zandleemgronden met begraven textuur B horizont op geringe diepte (tussen 40 en 80 cm) (Lbp (c) en Ldp(c)).

² <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/20912>



Afb. 3: Topografische kaart met overlap van de bodemkaart en aanduiding van het onderzoeksgebied (rood), schaal 1:7500 (Bron: Bodemverkenner).

2.2.2 Historische achtergrond

2.2.2.1 Korte historische schets van de stad Halen³

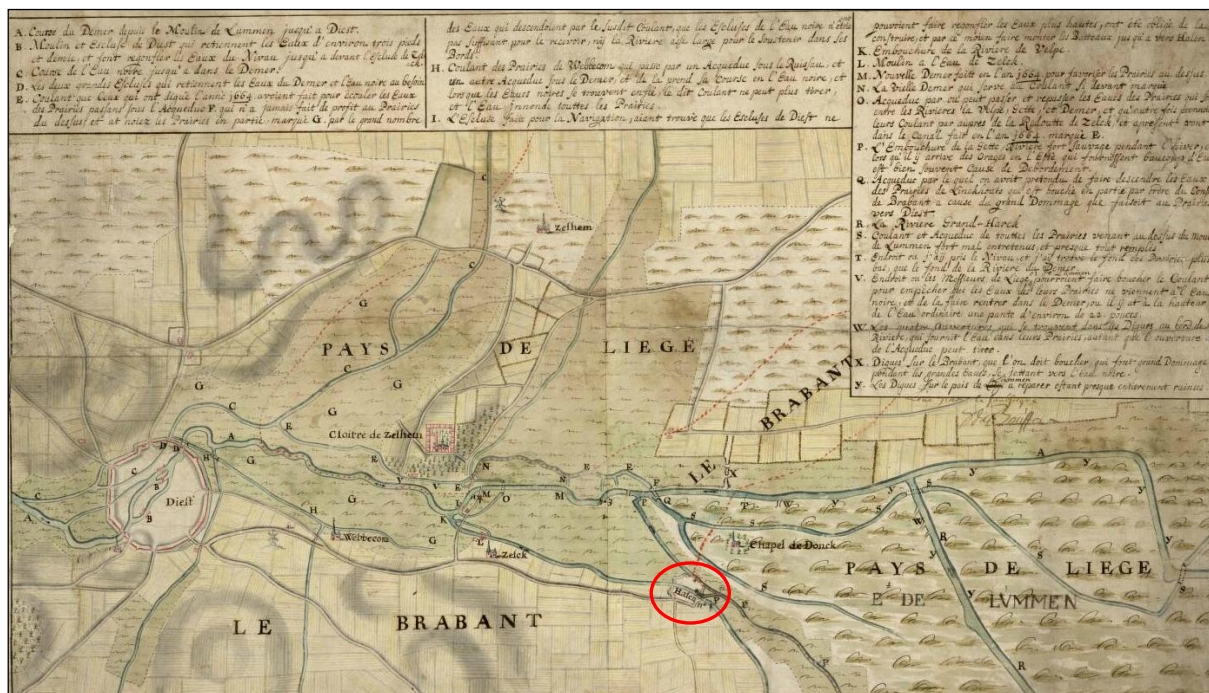
Halen werd voor het eerst vermeld in 741 als *Halon*, afkomstig van het Germaanse *Halhum* wat bocht in hoogland betekent⁴. In dat jaar schenkt Rotbertus, graaf van Hasbanië, de *villa*⁵ Halen samen met de *villae* Schaffen, Velpen en Meerhout en de kerk van Donk aan de Sint-Trudoabdij van Sint-Truiden. In de periode tussen de 8^{ste} eeuw en de 12^{de} eeuw genoot Halen een vooraanstaande positie, aangezien de *villa* Halen werd uitgekozen als hoofdvilla van de domeingroep Halen. De nederzetting steeg in deze eeuwen in aanzien en welvaart dankzij haar gunstige ligging bij de weg Brabant-Keulen en bij de samenvloeiing van de Gete, de Velpen en de Demer (Afb. 4).

In 1189 werd de domeingroep Halen aan het bezit van de hertogen van Brabant toegevoegd en in 1206 verleende Hendrik I, hertog van Brabant, Halen haar eerste vrijheden. De stad was een middeleeuwse vestingstad die de verdedigingslinie vormde tegen aanvallen van het Graafschap Loon en het Prinsbisdom Luik. Het strategisch belang van de stad blijkt ook uit de bouw van een eerste omwalling. Deze werd vermoedelijk kort na 1189 opgetrokken, aangezien de stad na het verlenen van de vrijheden de titel *oppidum* (versterkte stad) toegekend kreeg. Halen werd de hoofdplaats van de meierij Halen die negentien omliggende gemeenten omvatte. Dat alles om de verbondenheid met Brabant te onderstrepen.

³ Hiervoor werd gebruik gemaakt van de studie Lauwers B ; en Borgers k. (2008) Archeologisch onderzoek aan de Industriestraat-Nederstraat te Halen. Onderzoek in opdracht van Bouwwerken Knippenberg, p. 4 en <https://inventaris.onroenderfgoed.be/cai/zone/194>

⁴ Gysseling M. (1960) *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)* I, p. 438.

⁵ Een *villa* strekte zich uit over een groot grondgebied met weiden, bossen, gebouwen en akkers.



Afb. 4: Figuratieve kaart van de loop van de Demer en zijrivieren, vanaf Diest tot aan Herk en Lummen; uitgevoerd in het begin van de 18de eeuw, Halen wordt in het rood aangeduid (Bron: Cartesius)

Halen kende in de 13^{de}–15^{de} eeuw een bloeiende lakenhandel. Er was in 1368 zelfs al een wisselkantoor: een bewijs dat Halen een belangrijk handelscentrum was en florerende markten had. Het voorrecht tot het houden van markten werd in een oorkonde van 1385 door hertogin *Johanna van Brabant* bekrachtigd. In die periode was Halen een overslagplaats waar de lading van de grotere binnenvaartschepen werd overgeladen op kleinere binnenvaartschepen die als bestemming Zoutleeuw, Tienen of Sint-Truiden hadden. De gotische parochiekerk Sint-Pieter-in-Banden met ommuurd kerkhof stamt uit deze bloeiperiode. Het *patrocinium* Sint-Pieters wijst echter op een vroegmiddeleeuwse oorsprong. De oudste vermelding van de kerk in Halen stamt uit 1107. Het gotische kerkgebouw moet daarom zeker een Romaanse voorganger hebben gehad.

In 1385 kreeg de stad haar tweede omwalling met ruitvormig verloop bestaande uit een waterhoudende gracht, een ijzerzandstenen stadsmuur en drie poorten: ten westen de Diesterpoort, ten oosten de Luikerpoort en ten noorden de Koepoort/Kempense Poort. Na verschillende verwoestingen van de stadsmuren (oa. in 1567 en 1572 door Hollandse en Spaanse troepen) werden pas in 1706 herstellingswerken aan de stadsmuren uitgevoerd.

De wissel- en lakenhandel gingen ten onder bij verwoestingen van de stad in de 15^{de} en 16^{de} eeuw. Die verwoestingen bestonden onder meer uit het platbranden van huizen, de kerk en andere publieke plaatsen. Bovendien werd de stad regelmatig getroffen door epidemieën (zoals de pest) en overstromingen van Demer, Gete, Velp en andere beken die in het Halensbroek samenkomen. Ondanks een kleine economische heropleving in de 17^{de} eeuw kon Halen zijn laatmiddeleeuwse bloeiperiode nooit meer evenaren.

Het stadje bleef een landelijk karakter behouden waarvan de stadsboerderijen die in de 18^{de} en 19^{de} eeuw in het stadscentrum werden opgericht, getuigen zijn. Het onderzoeksterrein zelf was vermoedelijk geruime tijd onbebouwd. In een onuitgegeven doctoraal proefschrift⁶ wordt immers geen enkele plaatsnaam vermeld voor dit terrein.

⁶ Cleeremans F. (1927) *Toponymie van Halen en Loxbergen*, onuitgegeven proefschrift KULeuven (info Karel Verhelst).

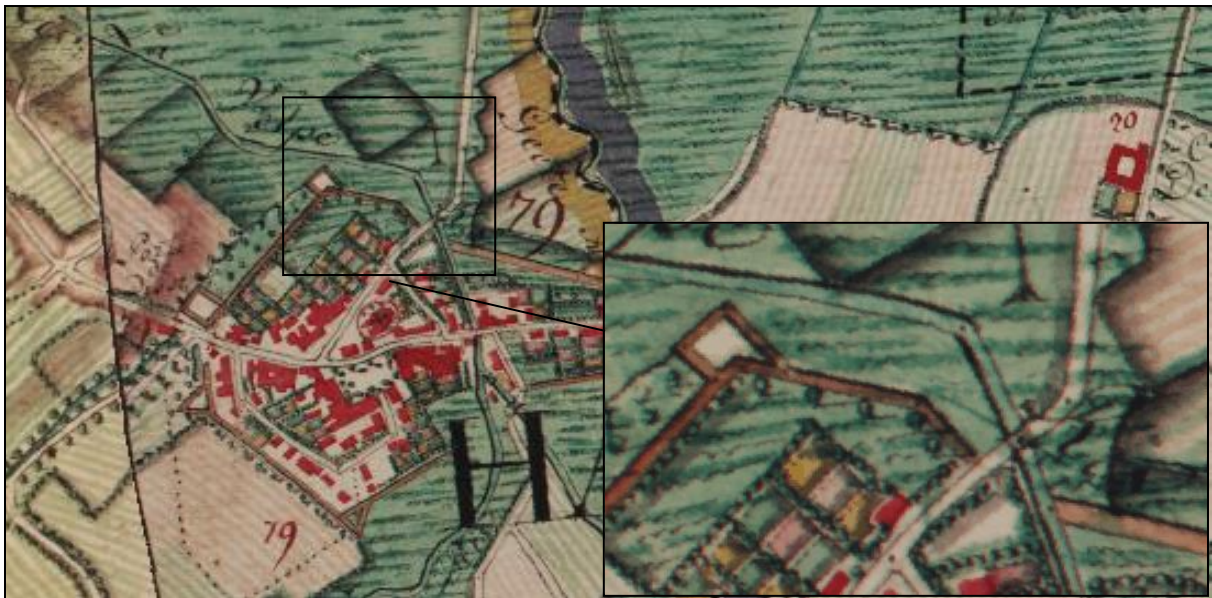
In de tweede helft van de 18^{de} eeuw en aan het begin van de 19^{de} eeuw stond Halen achtereenvolgens onder Frans en Hollands bewind. In 1782 gaven de gouverneurs der Nederlanden aan de gemeentelijke overheid het bevel om de wallen te verwijderen. Met de aarde die van deze afbraak voortkwam moest zij de vesten vullen⁷.

De stad werd in 1798 bij het Departement van de Neder-Maas (de latere provincie Limburg) gevoegd en bloeide enkele jaren later, onder Hollands gezag stilaan opnieuw op. Om meer plaats te creëren, brak men in 1823 de Luiker- en Diesterpoort af. In 1839 werd de steenweg Hasselt-Diest in gebruik genomen. In 1878 reden de eerste treinen op de spoorweg tussen Diest en Tienen en in 1905 werd de tramlijn Halen-Hasselt ingehuldigd.

Vanaf de 20^{ste} eeuw vonden er ingrijpende veranderingen plaats. De Velpe werd gekanaliseerd en het moerassig gebied rondom deze rivier werd opgehoogd. In het noorden werd de expresweg Diest-Hasselt aangelegd. Ten zuidwesten en -oosten van de oude stadskern werden woonwijken aangelegd. Al deze ingrepen zorgde ervoor dat de middeleeuwse stadsstructuur van Halen niet of nauwelijks nog herkenbaar is in de huidige ruimtelijke structuur van de binnenstad.

2.2.2.2 Het onderzoeksterrein op iconografische bronnen

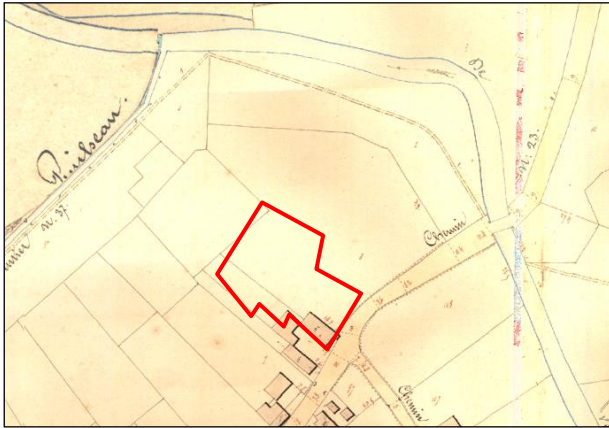
De *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden*, opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778, Afb. 5 en Afb. 6), geeft de strategische ligging van Halen weer binnen het hertogdom Brabant. De stad situeert zich aan de Gete die de grens vormde met het graafschap Loon. De stadsomwalling bestaat uit een wal met in de hoeken vierkante en driehoekige bastions. In het oosten fungeert de Velpe als eerste natuurlijke grens, het stadscentrum wordt evenwel door een wal tot aan de Gete uitgebreid. Buiten de omwalling wordt het gebied ingenomen door moerassige weiden en landbouwgronden. De huidige Koepoortstraat (cfr. oude Broekstraat) is duidelijk zichtbaar en leidde via de Kempische Poort/Koepoort naar de Demer en moerassige weiden langs de Velpe en de Gete. De poort zelf situeert zich ten noordoosten van het onderzoeksterrein, ter hoogte van het kruispunt van de huidige Staatsbaan met de Mosstraat. Ook de stadswallen bevinden zich ten noorden van het onderzoeksterrein, dat op dat moment langs de straatzijde door één huis bebouwd was. Het merendeel van het terrein wordt evenwel door tuinzone ingenomen.



Afb. 5 en 6: Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1771-1778) met weergave van de stad Halen en detail van het onderzoeksterrein (Bron: Geopunt)

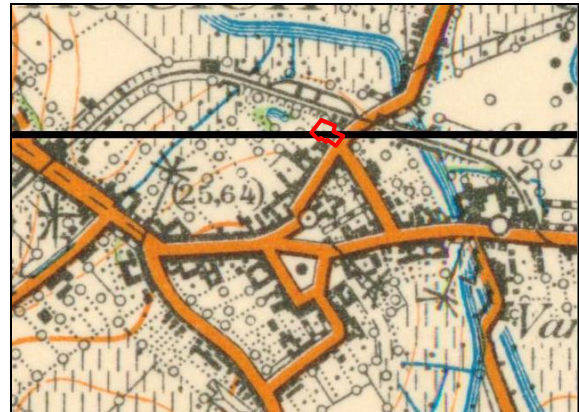
⁷ Maas P.J. (s.d.) *Kort overzicht van de geschiedenis der stad Halen*, Halen, p. 64 en 71.

De Atlas der Buurtwegen (1841, Afb. 7) geeft een vergelijkbare situatie weer. Ook hier is een huis langsheen de huidige Koepoortstaat aangeduid, de rest van het terrein blijft onbebouwd. Het tracé van de stadsomwalling blijft op deze kaart merkbaar ten noorden van het onderzoeksterrein.



Afb. 7: Detail uit de *Atlas van de Buurtwegen* met situering van het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Geopunt).

Op de topografische kaart van 1870 (Afb. 8) is duidelijk merkbaar dat de zuidoostzone van het onderzoeksterrein nog steeds bebouwd is. Op de kaart van 1933 (Afb. 9) is dit niet het geval. Het perceel situeert zich op beide kaarten ten zuiden van het tracé van de oude stadswallen.



Afb. 8, linksboven: Topografische kaart uit 1870 met aanduiding van het onderzoeksterrein situering van het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Cartesius).

Afb. 9, rechtsboven: Topografische kaart uit 1933 met aanduiding van het onderzoeksterrein situering van het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Cartesius).

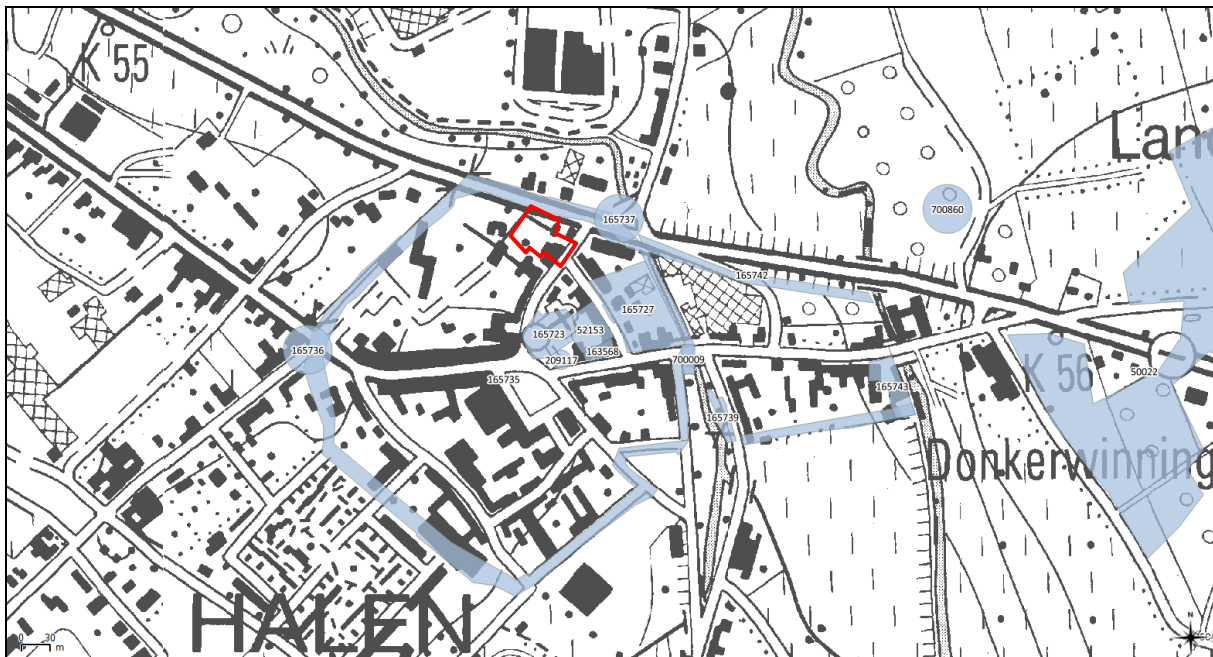


Afb. 10: linksonder: Orthofoto van 2009.

Op basis van mondeling verkregen informatie van *Dhr. Ton Moors (Heemkundige Kring Oppidum Halense)* kan de verdere geschiedenis van het perceel kort geschetst worden. Het onderzoeksterrein fungeerde geruime tijd als tuinzone van het huis van notaris De Boseré. Nadat de kerkfabriek dit perceel opkocht werd het notarishuis afgebroken en richtte men op het terrein een kleuterschool en speelterrein op (Afb. 10). Deze school, met kruipkelder, werd pas recent afgebroken.

2.2.3 Eerder archeologisch onderzoek

Uit het onderzoeksgebied zelf zijn geen archeologische vondsten gekend (Afb. 11).



Afb. 11: Detail uit de Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van de omliggende vindplaatsen en het onderzoeksterrein (rood). Schaal: 1:3.000 (Bron: Geo.onroerendergoed.be/QGIS).

Bij een archeologisch onderzoek in 2008 in het centrum van de stad werd ter hoogte van CAI 52153, aan de Nederstraat-Industriestraat acht paalkuilen aangetroffen die samen een deel van een vol-middeleeuwse plattegrond vormen, mogelijk van een regelmatig rechthoekig driebeukig gebouw. Verder werden enkele ovens (12^{de}-14^{de} eeuw) en twee kelders (13^{de}- 14^{de} eeuw) aangetroffen, die door brand verwoest worden in de 2^{de} helft van de 15^{de} of het begin van de 16^{de} eeuw. Ten oosten van deze terreinen werd in 2013 ter hoogte van CAI 163568 in 2013 een prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd. Ook bij dit onderzoek werden bewoningsporen uit de volle middeleeuwen aangetroffen. De bodemsporen wijzen duidelijk in de richting van een felle brand die een einde maakte aan deze bewoning. Aangezien verschillende nivelleringslagen met hierin meerdere oudere aardewerkvormen zich onmiddellijk op deze brandlaag situeren, kan voor het terrein een bewoningscontinuïteit gedurende meerdere eeuwen aangetoond worden.

De overige CAI-nummers in en rondom het stadscentrum kunnen allen in verband gebracht worden met gebouwen en/of structuren van het middeleeuwse omwalde stadscentrum. Het betreft de middeleeuwse stadsomwalling (CAI 165735) die op basis van de Ferrariskaart in de 18^{de} eeuw mogelijk in oostelijke richting uitgebreid werd (CAI 165742). CAI 175736, CAI 165737 en CAI 700009 geven respectievelijk de Diestse Poort, Koepoort en Luikse Poort weer. Zowel aan de Velpe en de Gete bevond zich een watermolen (CAI 165739 en CAI 165743). De locatie van de parochiekerk Sint-Pieter-in-Banden wordt weergegeven ter hoogte van CAI 165723. Naar aanleiding van de heraanleg van de Markt werden bij controle van de werken in 2015 menselijke beenderen, afkomstig van het geruimde kerkhof aangetroffen (CAI 209117). CAI 165727, tenslotte, duidt het verdwenen begijnhof aan.

In de ruimere omgeving rondom de binnenstad en het onderzoeksterrein zijn in de *Centraal Archeologische Inventaris* evenwel meerdere sites opgenomen die een langdurige bewoning in het gebied aantonen. Ca. 750 m ten oosten van het onderzoeksterrein, langs de Grote Baan te Donk (deelgemeente Halen) werd na intensieve prospecties van verschillende amateurarcheologen een grootschalige opgraving georganiseerd onder leiding van L. Van Impe (IAP). Dankzij dit onderzoek is de site van Donk uitgegroeid tot één van de best gedocumenteerde sites met betrekking tot de metaaltijden in Vlaanderen. Toch wijzen sporen en vondsten erop dat de site reeds vroeger bewoond werd. Het merendeel van het aangetroffen steentijd materiaal was mesolithisch maar er werd ook materiaal aangetroffen van het epipaleolithicum en het neolithicum. Uit de

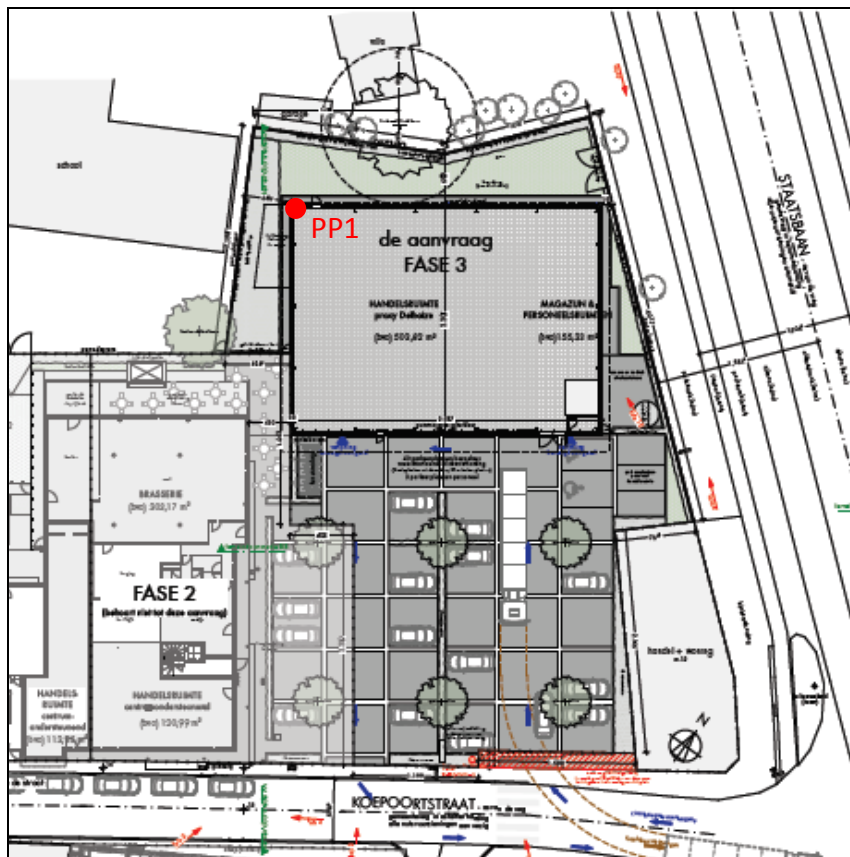
metaaltijden werden zowel nederzettingssporen als grafresten ontdekt. Het grafveld werd bezet vanaf de Hallstatt-periode. Al tijdens de vroege ijzertijd, maar ook later, doorheen de vroege La-Tène periode wordt het grafveld deels overbouwd. Verder werden er in Donk tientallen huisplattegronden, maar ook spiekertjes en graansilo's ontdekt. Allicht kunnen we op deze site m.b.t. de nederzettingen niet spreken van een échte continuïteit, maar van telkens een tijdelijke bewoning, zoals we dit kunnen verwachten bij de zogenaamde 'zwervende erven' uit de ijzertijd. De site werd verder bewoond in de vroeg-Romeinse periode. Uit de midden-Romeinse periode werden twee urnegraven en twee inhumatiegraven aangetroffen. De nederzetting uit de laat-Romeinse periode bestond uit een groep op elkaar georiënteerde gebouwen.⁸

Ten zuiden van deze site werden tijdens een prospectie van het BTK-project uit 1987, ter hoogte van CAI 50495, meerdere vondsten ingezameld. Het betreft naast een aanzienlijke hoeveelheid post-middeleeuws aardewerk ook lithisch materiaal en aardewerk uit de Romeinse periode en volle middeleeuwen. Meer vondsten werden bij het BTK-project aangetroffen ter hoogte van CAI 52069, CAI 50490, CAI 50489, CAI 50486 verder oostwaarts.

3. Het archeologisch onderzoek

3.1 Verloop en methodiek

Op het terrein zal een handelspand met parking gebouwd worden (Afb. 12). Het handelspand wordt gefundeerd op volle grond (vloerplaat ca. 30 cm dik) met 18 funderingspalen onder de hoofdstructuur (1,5 x 1,5 m en 1,4 m diep) en drie kleinere funderingszolen onder de secundaire structuur (1 x 1 m, 1,4 m diep). Voor de opbouw van de parking zal, waar nog geen kiezelverharding aanwezig is, 66 cm diep uitgegraven worden. In de zone waar wel kiezelverharding aanwezig is, is geen uitgraving voorzien. De overige ingrepen omvatten een ondergronds infiltratiesysteem, een regenwaterput en een ingegraven afvalcontainer.



Afb. 12: Te realiseren toestand en aanduiding van PP1 (Bron: DBV-architecten, Inplantingsplan)

⁸<https://onderzoeksbilans.onroerendergoed.be/onderzoeksbilans/archeologie/metaaltijden/archeodistricten/zandleemstreek>

Een vergunning voor het uitvoeren van een prospectie met ingreep in de bodem werd op naam van *Inge Van de Staey* bij het Agentschap Onroerend Erfgoed aangevraagd. Deze vergunning werd afgeleverd onder het dossiernummer 2015/364. Een vergunning voor het gebruik van een metaaldetector werd afgeleverd onder dossiernummer 2015/364(2) en stond tevens op naam van *Inge Van de Staey*.⁹

De graafwerken voor het aanbrengen van de 18 funderingspalen onder de hoofdstructuur werden aangevat onder begeleiding van archeoloog *Elke Wesemael* op donderdag 10 september 2015. Aangezien in alle aan te leggen funderingspalen eenzelfde bodemopbouw werd vastgesteld, werd slechts ter hoogte van één funderingspaal het bodemprofiel geregistreerd (*Afb. 12, PP1*).¹⁰ Bij de uitwerking van het onderzoek werd een databank opgesteld met een fotolijst.¹¹ De veldtekeningen werden eveneens gedigitaliseerd.



Afb. 13: Toestand terrein op 10 september 2015

3.2 Bodemopbouw en gaafheid van het terrein

Op de bodemkaart wordt de ganse binnenstad van Halen door een OB-bodem, een door bebouwing geroerde bodem, aangeduid. Op basis van de aanwezige bodemtypes in de omgeving van de stad kan wel een beeld gevormd worden van de oorspronkelijke natuurlijke ondergrond ter hoogte van het onderzoeksterrein. De terreinen die zich langs de Velpen situeren, worden ingenomen door alluviale gronden die soms overstromd zijn in de winter en goed vochthoudend zijn in de zomer.

Ter hoogte van proefput 1 (*Afb. 14*) werd onder de huidige kiezelverharding een 75 tot 95 cm dik geel gemengd zandpakket aangesneden. Onder dit pakket werd een sterk organische blauwgrijze gereduceerde kleibodem aangeduid, zoals na studie van de bodemkaart uit de omliggende bodemsequenties te vermoeden was. We hebben hier te maken met een afgedekte vAfp bodem. Dit is een erg vochtige bodem die veenvorming vertoont op 75 cm diepte of minder. Ondanks het droge weer in de zomermaanden bleken deze funderingsputten zeer vochtig te zijn. Het veenpakket was donker van kleur, vertoonde resten van organisch materiaal en had een kenmerkende geur. Ook bij een eerder aangelegd sonderingsputje in het voorjaar van 2015 stond het grondwater ca. 75 cm onder het huidige maaiveld. In de praktijk komt dit niveau overeen met

⁹ Bijlage 6

¹⁰ Bijlage 5

¹¹ Bijlage 4

de onderzijde van het opgevoerd zandpakket en de bovenzijde van een samengedrukte veenbodem die zich onder het zand bevindt. Mogelijk vormt zich 's winters hangwater in de veenbodem, wat door het samengedrukte zandpakket niet verder naar het oppervlak kan migreren.

Het aangetroffen zandpakket kan op basis hiervan als ophogingslaag aangeduid worden. In de bureaustudie werd duidelijk dat het perceel voorheen bebouwd was met een schoolgebouw, mogelijk met kruipkelder, dat volledig werd gesloopt. Het lijkt er op dat na de sloop het terrein door middel van dit zandpakket werd geëgaliseerd, alsook droger werd gemaakt. Wanneer we aan de noordwestelijke zijde van het terrein naar het naastgelegen perceel kijken, is een trap in het landschap duidelijk zichtbaar. Aan deze zijde is de ophoging dus ook aan het oppervlak vast te stellen.



Afb. 14: PP 1

3.3 De archeologische sporen en vondsten

Tijdens het onderzoek werden geen archeologische sporen en vondsten aangetroffen.

Conclusie en aanbevelingen

Dit archeologisch vooronderzoek is opgedeeld in twee delen: een bureaustudie en een prospectie met ingreep in de bodem.

Hierbij dienden minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord te worden:

Tijdens de bureaustudie:

Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?

Het projectgebied situeert zich net binnen de historische stadskern van Halen. In de periode tussen de 8^{ste} eeuw en de 12^{de} eeuw genoot Halen een vooraanstaande positie, aangezien de *villa* Halen werd uitgekozen als hoofdvilla van de domeingroep Halen. De nederzetting steeg in deze eeuwen in aanzien en welvaart, dankzij haar gunstige ligging bij de weg Brabant-Keulen en bij de samenvloeiing van de Gete, de Velpe en de Demer. Bij archeologische onderzoeken in 2008 en 2013 in het centrum van de stad werden bewoningsporen uit de volle middeleeuwen aangetroffen. Een felle brand maakte evenwel een einde aan deze bewoning. Aangezien verschillende nivelleringslagen met hierin meerdere oudere aardewerkvormen zich onmiddellijk op deze brandlaag situeren, kan voor het stadscentrum wel een bewoningscontinuïteit gedurende meerdere eeuwen aangetoond worden.

Op plattegronden van de stad vanaf de 18^{de} eeuw is de stad met zijn omwalling en drie stadspoorten rond de middeleeuwse woonkern meermaals afgebeeld. Buiten de omwalling wordt het gebied voornamelijk ingenomen door moerassige weiden en landbouwgronden. Verschillende ingrepen vanaf de 20^{ste} eeuw zorgde ervoor dat de middeleeuwse stadsstructuur van Halen niet of nauwelijks nog herkenbaar is in de huidige ruimtelijke structuur van de binnenstad. Zo werd de Velpe gekanaliseerd en het moerassig gebied rondom deze rivier opgehoogd. In het noorden van de stad werd de expresweg Diest-Hasselt aangelegd.

Wat was de ligging, de bouwgeschiedenis, de aard en het voorkomen (uitzicht) van de oude stadswallen en grachten?

In 1189 werd de domeingroep Halen aan het bezit van de hertogen van Brabant toegevoegd. Al vrij snel, in 1206, verleende Hendrik I, hertog van Brabant, Halen haar eerste vrijheden. Het strategisch belang van de stad blijkt uit de bouw van een eerste omwalling die vermoedelijk kort na 1189 werd opgetrokken, aangezien de stad na het verlenen van de vrijheden de titel *oppidum* (versterkte stad) toegekend kreeg. In 1385 kreeg de stad haar tweede omwalling bestaande uit een waterhoudende gracht, een ijzerzandstenen stadsmuur en drie poorten: ten westen de Diesterpoort, ten oosten de Luikerpoort en ten noorden de Koepoort/Kempense Poort. Na verschillende verwoestingen van de stadsmuren (oa. in 1567 en 1572 door Hollandse en Spaanse troepen) werden pas in 1706 herstellingswerken aan de stadsmuren uitgevoerd. Op de *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (ca. 1771-1777)* bestaat de stadsomwalling uit een wal met in de hoeken vierkante en driehoekige bastions. In het oosten fungeert de Velpe als eerste natuurlijke grens. Het omwalde terrein wordt evenwel door een extra muur tot aan de Gete uitgebreid.

In de tweede helft van de 18^{de} eeuw en aan het begin van de 19^{de} eeuw stond Halen achtereenvolgens onder Frans en Hollands bewind. In 1782 gaven de gouverneurs der Nederlanden aan de gemeentelijke overheid het bevel om de wallen te slopen. Met de aarde die van deze afbraak voortkwam moest zij de vesten vullen.

Welke info is er te vinden over de ontwikkelingen op het terrein sinds de middeleeuwen?

Hoe was de oude perceelsindeling?

Welke info is er nog te vinden over de voormalige constructies op het terrein?

In welke mate is het terrein reeds verstoord?

Op basis van historische gegevens wordt duidelijk dat in het stadsgedeelte langs de Koepoort geruime tijd weinig tot geen bebouwing aanwezig was. Het terrein situeert zich langs de alluviale vlakte van de Velpe, die pas in de 20^{ste} eeuw gekanaliseerd werd.

Het onderzoeksterrein fungeerde geruime tijd als tuinzone van het huis van notaris De Boseré. Nadat de kerkfabriek dit perceel opkocht werd het notarishuis afgebroken en richtte men op het terrein een kleuterschool en speelterrein op.

Welke onderzoeksvragen moeten bijkomend bij de prospectie met ingreep in de bodem beantwoord worden?

Niet van toepassing

In welke mate verstoren de geplande werken archeologisch erfgoed? Wat is de te volgen strategie tijdens het prospectieonderzoek?

Op het terrein zal een handelspand met parking gebouwd worden. Het handelspand wordt gefundeerd op volle grond (vloerplaat ca. 30 cm dik) met 18 funderingspalen onder de hoofdstructuur (1,5 x 1,5 m en 1,4 m diep) en drie kleinere funderingspalen onder de secundaire structuur (1 x 1 m, 1,4 m diep). Voor de opbouw van de parking zal 66 cm diep uitgegraven worden waar nog geen kiezelverharding aanwezig is. In de zone waar wel kiezelverharding aanwezig is geen uitgraving voorzien. De overige ingrepen omvatten een ondergronds infiltratiesysteem, een regenwaterput en een ingegraven afvalcontainer. Bij het prospectieonderzoek zullen in eerste instantie de 18 funderingspalen onder de hoofdstructuur opgevolgd worden.

Tijdens de prospectie met ingreep in de bodem:

Kunnen de resultaten van de bureaustudie fijngesteld worden?

Welke elementen uit de historische documentatie wordt bevestigd/weerlegd door de prospectie?

Wat was de invloed van de voormalige bebouwing/bestaande verhardingen op het archeologisch erfgoed?

Hoeveel verschillende lagen/stratigrafie zijn er te onderscheiden in de verschillende proefputten? En hoe zijn die over de verschillende proefputten heen gelinkt?

Bevatten deze lagen archeologische vondsten en uit welke periode dateren deze vondsten?

Op de bodemkaart wordt de ganse binnenstad van Halen door een OB-bodem, een door bebouwing geroerde bodem, aangeduid. Op basis van de aanwezige bodemtypes in de omgeving van de stad kan evenwel een beeld gemaakt worden van de oorspronkelijke natuurlijke ondergrond. De terreinen die zich langs de Velpse situeren, worden ingenomen door alluviale gronden die soms overstroomd zijn in de winter en goed vochthoudend zijn in de zomer.

Tijdens het onderzoek werd duidelijk dat het ganse onderzoeksterrein door een aanzienlijke hoeveelheid gemengd geel zand werd opgehoogd. Onder dit pakket, op een diepte van 75 tot 95 cm onder het maaiveld, werd de sterk organische blauwgrijze gereduceerde veenbodem aangeduid. We hebben hier te maken met een afgedekte vAfp bodem. Dit is een erg vochtige bodem die veenvorming vertoont op 75 cm diepte of minder. Ondanks het droge weer in de zomermaanden bleken de funderingsputten zeer vochtig te zijn. Bij een sonderingsputje dat in het voorjaar van 2015 aangelegd werd, was het grondwater op ca. 75 cm onder het huidige maaiveld aanwezig. In de praktijk komt dit niveau overeen met de onderzijde van het opgevoerd zandpakket en de bovenzijde van de samengedrukte veenbodem die zich onder het zand bevindt. Mogelijk vormt zich 's winters hangwater in de veenbodem, wat door het samengedrukte zandpakket niet verder naar het oppervlak kan migreren.

In de bureaustudie werd duidelijk dat het perceel tot voor kort bebouwd was met een schoolgebouw met kruipkelder. Het lijkt er op dat na de sloop hiervan het terrein door middel van een zandpakket werd geëgaliseerd, alsook droger werd gemaakt. Wanneer we aan de noordwestelijke zijde van het terrein naar het naastgelegen perceel kijken, is een trap in het landschap zichtbaar. Aan deze zijde is de ophoging dus ook aan het oppervlak vast te stellen.

Op welke diepte bevindt zich de natuurlijke bodem?

Onder de huidige kiezelverharding werd een 75 tot 95 cm dik geel gemengd zandpakket aangesneden. Onder dit ophogingspakket situeert zich de natuurlijke sterk organische blauwgrijze gereduceerde vochtige alluviale bodem (veenbodem).

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.

Tijdens het onderzoek werden geen sporen aangetroffen.

Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

Bevinden de sporen zich in stratigrafisch verband?

Kunnen er afbakeningen gemaakt worden naar chronologie, ruimte (omvang, verspreiding, indeling site, ruimtelijke relaties) en functie (incl. de argumentatie)?

Wat is de verwachte en vastgestelde bewaringstoestand van de sporen/ van de verschillende afbakeningen / van de vindplaats in zijn geheel?

Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

- 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?***
- 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?***

Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Niet van toepassing

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Bovenstaande aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegd gezag zijnde de afdeling Onroerend Erfgoed Vlaanderen van het Agentschap Ruimtelijke Ordening. Een definitieve beslissing tot het al of niet uitvoeren van een vervolgonderzoek ligt dan ook bij dit bevoegd gezag.

Bijlagen

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Bijlage 2: Lijst met afkortingen

Bijlage 3: Tijdstabel

Bijlage 4: Fotolijst

Bijlage 5: Profielen

Bijlage 6: Vergunningen

Projectcode:	HA-15-KO
Vindplaatsnaam	Halen, Koepoortstraat
Opdrachtgever:	Immo – HLN bvba, Doelstraat 26, 3545 Halen
Opdrachtgevende overheid:	Onroerend Erfgoed
Uitvoerder:	ARON BVBA
Vergunninghouder:	Inge Van de Staey
Dossiernummer vergunning:	2015/364
Begin vergunning:	26/8/2015
Einde vergunning:	Einde der werken
Aard van het onderzoek:	Prospectie met ingreep in de bodem
Begindatum onderzoek:	10 september 2015
Einddatum onderzoek:	10 september 2015
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Halen
Deelgemeente:	/
Adres:	Koepoortstraat
Kadastrale gegevens:	Afd. 1, Sect. B, Nrs. 773Y en 780T
Coördinaten:	X: 202404; Y: 182423
Totale oppervlakte:	2000 m ²
Te onderzoeken:	2000 m ²
Onderzochte oppervlakte:	/
Bodem:	OB
Archeologisch depot:	Immo – HLN bvba, Doelstraat 26, 3545 Halen



Afb: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

Bijzondere voorwaarden:	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Halen, Koepoortstraat
Omschrijving van de archeologische verwachtingen:	Het projectgebied bevindt zich in het noordelijk deel van de stad in de omgeving van de voormalige stadswallen en de Koepoort . In 1385 kreeg de stad haar omwalling met ruitvormig verloop met in het westen de Diestse poort, in het oosten de Luikerpoort en in het noorden de Kempische poort/Koepoort. Na verwoestingen in 1567 en 1572 door Hollandse en Spaanse troepen werden pas in 1706 herstellingswerken uitgevoerd. In 1823 werden de stadswallen volledig gesloopt. Op de Ferrariskaart staat er ter hoogte van het projectgebied een woning en moestuinen afgebeeld.
Wetenschappelijke vraagstelling m.b.t. het onderzoeksgebied:	<p>Tijdens de bureaustudie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens? -Wat was de ligging, de bouwgeschiedenis, de aard en het voorkomen (uitzicht) van de oude stadswallen en grachten? -Welke info is er te vinden over de ontwikkelingen op het terrein sinds de middeleeuwen? -Hoe was de oude perceelsindeling? -Welke info is er nog te vinden over de voormalige constructies op het terrein? -In welke mate is het terrein reeds verstoord? -In welke mate verstoren de geplande werken archeologisch erfgoed? -Welke onderzoeksvragen moeten bijkomend bij de prospectie met ingreep in de bodem beantwoord worden? -Wat is de te volgen strategie tijdens het prospectieonderzoek?

	<p>Tijdens de prospectie met ingreep in de bodem:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kunnen de resultaten van de bureaustudie fijngesteld worden? Welke elementen uit de historische documentatie wordt bevestigd/weerlegd door de prospectie? -Wat was de invloed van de voormalige bebouwing/bestaande verhardingen op het archeologisch erfgoed? -Op welke diepte bevindt zich de natuurlijke bodem? -Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving. -Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen? -Bevinden de sporen zich in stratigrafisch verband? -Hoeveel verschillende lagen/stratigrafie zijn er te onderscheiden in de verschillende proefputten? En hoe zijn die over de verschillende proefputten heen gelinkt? -Bevatten deze lagen archeologische vondsten en uit welke periode dateren deze vondsten? -Kunnen er afbakeningen gemaakt worden naar chronologie, ruimte (omvang, verspreiding, indeling site, ruimtelijke relaties) en functie (incl. de argumentatie)? -Wat is de verwachte en vastgestelde bewaringstoestand van de sporen/ van de verschillende afbakeningen / van de vindplaats in zijn geheel? -Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats? -Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen? -Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud <i>in situ</i>)? -Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven: <ul style="list-style-type: none"> 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek? 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek? -Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant? -Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
Geplande werkzaamheden:	Realisatie van een winkelpand
Eventuele randvoorwaarden:	Conform de bijzondere voorwaarden

Kleur:

Blauw	BL
Bruin	BR
Donker (kleur)	DO
Geel	GE
Gevlekt	VL
Grijs	GR
Groen	GRO
Leemkleurig	LE
Licht (kleur)	LI
Mergelkleur	ME
Oranje	OR
Paars	PA
Roest(kleurig)	ROE
Rood	RO
Wit	WI
Zwart	ZW

Samenstelling:

Baksteen	Ba
Breuksteen	Bs
Grind	Gr
Hout	Ho
Houtskool	Hk
Kalk	Ka
Kalksteen	Ks
Kei	Kei
Kiezel	Kz
Klei	Kl
Leem	Le
Leisteen	Lei
Mergel	Me
Moederbodem	Moe
Mortel	Mo
Natuursteen	Ns
Dakpan	Dp
Silex	Si
Slak	Sl
Steenkool	Sk
Verbrand	Vb
Zand	Za
Zandsteen	Zs
Zavel	Zv
Ijzeroxide	Fe
Fosfaat (groene band)	Ff
Mangaan	Mn

Hoeveelheid:

Zeer weinig	zw
Weinig	w
Matig	m
Veel	v
Zeer veel	zv

Periodes:

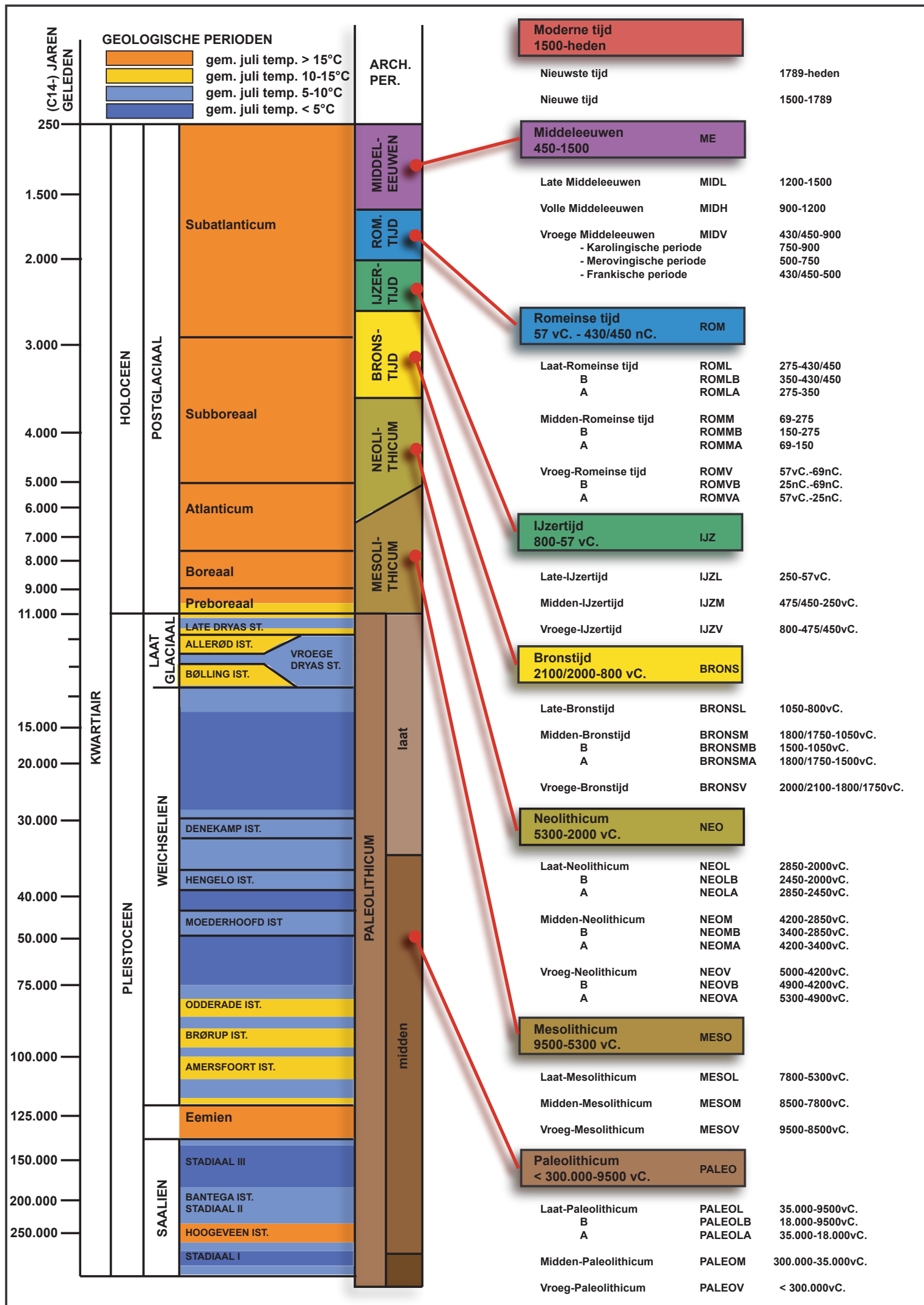
Bronstijd	BRONS
- Vroege Bronstijd	BRONSV
- Midden Bronstijd	BRONSM
- Late Bronstijd	BRONSL
IJzertijd	IJZ
- Vroege IJzertijd	IJZV
- Midden IJzertijd	IJZM
- Late IJzertijd	IJZL
Romeins	ROM
- Vroeg Romeins	ROMV
- Midden Romeins	ROMM
- Laat Romeins	ROML
Middeleeuwen	MID
- Vroege Middeleeuwen	MIDV
- Volle Middeleeuwen	MIDH
- Late Middeleeuwen	MIDL
- Post Middeleeuwen	MIDP

Materiaalcategorie:

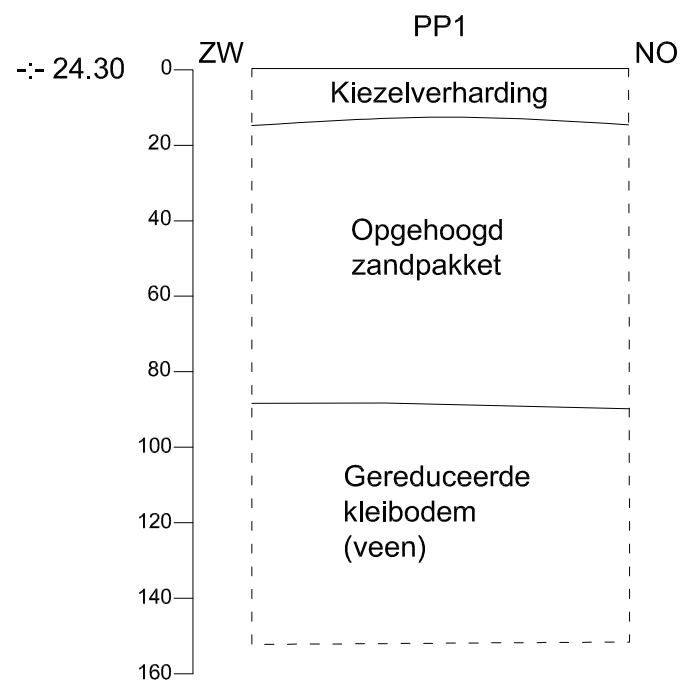
Glas	GL
Keramik	AW
Metaal	ME
Mortel	MO
Organisch	OR
Pleisterwerk	PL
Terracotta	TC
Steen	ST

Aardewerk:

Dikwandig (ROM)	DW
Dikwandig amfoor (ROM)	AM
Dikwandig dolium (ROM)	DO
Dikwandig wrijfschaal (ROM)	MO
Gebronsd (ROM)	GB
Geglazuurd (MID)	+ GL
Geverfd (ROM)	GV
Gladwandig (ROM)	GW
Grijsbakkend (MID)	GRIJS
Handgevormd	HA
Kurkwaar	KU
Maaslands witbakkend (MID)	MAAS-TG1
Maaslands roodbakkend (MID)	MAASL-TG3
Pompejaans rood (ROM)	PR
Porselein	PORS
Protosteengoed (MID)	PSTG
Roodbakkend (MID)	ROOD
Roodbeschilderd (MID)	RBES
Ruwwandig (ROM)	RW
Steengoed (MID)	STG
Terra nigra (ROM)	TN
Terra rubra (ROM)	TR
Terra sigillata (ROM)	TS
Lowlands (ROM)	LOW
Witbakkend (MIDP)	WIT



DSC-nummer	Soort	Werkput	Spoornummer	Beschrijving	Uit
0928-0934	Overzicht	1	/	Overzicht onderzoeksterrein voor aanvang werken	/
0935-0940	Werkfoto	1	/	Aanleg Profielput	/
0941-0948	Profiel	1	/	PP1	ZO



HA-15-KO

Halen -
Koepoortstraat

Onderwerp

Profielen

Datum

September 2015

Legende

Rand coupe

N - Z

Windrichting

Schaal

1 : 20

0



1 m

-:- 33.84

Hoogte TAW

S1

Spoornummer



AANGETEKEND

T.a.v. Inge Van de Staey
T.a.v. Elke Wesemael
ARON bvba
Diesterstraat 44 bus 201
3800 Sint-Truiden

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk
2015/364

bijlagen
1

vragen naar / e-mail
werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 39

Datum

Betreft: Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem op een terrein gelegen in de **gemeente Halen** met adres Koepoortstraat, kadastraal gekend als **afdeling 1, sectie B, percelen 773Y en 780T**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **26/08/2015** en einde der werken.

Geachte mevrouw,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op 12/08/2015.

BESLISSING:

Een vergunning tot het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt verleend aan Inge Van de Staey.

Volgens artikel 15 § 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed (VCOE), vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier, over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren. Deze termijn kan verlengd worden met 30 dagen wanneer het agentschap het advies van de Vlaamse Commissie voor Onroerend Erfgoed wenst in te winnen.





AANGETEKEND

T.a.v. Inge Van de Staey
T.a.v. Elke Wesemael
ARON bvba
Diesterstraat 44 bus 201
3800 Sint-Truiden

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk
2015/364(2)

bijlagen

vragen naar / e-mail
werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 39

Datum

Betreft: Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector op een terrein gelegen in de **gemeente Halen** met adres Koepoortstraat, kadastraal gekend als **afdeling 1, sectie B, percelen 773Y en 780T**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **26/08/2015** en einde der werken.

Geachte mevrouw,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op 12/08/2015.

BESLISSING

Een vergunning tot het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector wordt verleend aan Inge Van de Staey.

Volgens art 19 § 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 9 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden om zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van het agentschap detectoren, inzonderheid metaaldetectoren, te gebruiken om archeologische monumenten op te sporen en te verzamelen.*

Hetzelfde artikel stelt verder: *Het gebruik van detectoren kan slechts worden vergund in het kader van een in toepassing van artikel 6, § 1, vergunde opgraving.*

Gelet op artikel 12, artikel 13 en artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:



